ਰੋਇਡਨ ਹੈਰਲਡ ਬੁਥੇਲੋ ਅਤੇ ਅਨਜ
ਬਨਾਮ
ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 634 ਦੇ 2023)
ਫਰਵਰੀ 28, 2023

[ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਅਹਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਨੁੱਲਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਨੂੰਨ – ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ – ਜਦੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਮਨੋਵੈਜਵਾਨਿਕ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ – ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਬੰਧੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਾਇਆ ਗਿਆ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ – ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ 21.10.2020 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 20.10.2020 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਰਸ ਦਾ ਹੋਰ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ – ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ – ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ – ਧਾਰਾਵਾਂ 29 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ 22(ਬੀ), (ਸੀ), 25, 27 – ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 – ਧਾਰਾ 313.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਅਡਿੱਗ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਖਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਵਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਮਾਹਰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ 21.10.2020 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 20.10.2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਉਹ ਹਨ 'ਪੀਬੀ', 'ਐਸ', 'ਐਸ' ਅਤੇ 'ਏ' ਉਹ ਉੜੀਸਾ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17.03.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 19, 20][162-F-H; 163-A-B]

1.2 ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਉੜੀਸਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦਿਸ਼ਤ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁਣ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚੂੰਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 232/2020 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 255/2020 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਰਸ ਦਾ ਹੋਰ ਉਪਾਯ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2 ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਖਤਰਨਾਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ, ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ. ਇੱਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਝਾਅ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ। [ਪਾਰਾ 21, 22][163-ਸੀ- ਐੱਚ; 164-ਏ-ਸੀ]

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਮੇਟੀ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 571 : [2010] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 979; ਮਿਥਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 795 : [2014] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1362; ਅਰਨਬ ਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ (2020) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 12 : [2020] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 222 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2010] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 979 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2014] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1362 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2020] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 222 ਪੈਰਾ 18 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 634 ਦਾ 2023.

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ 10.01.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ WPCR ਨੰਬਰ 686 ਦਾ 2020 ਦਾ ਮਾਮਲਾ.

ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਯਣਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਦਿਤ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਡੀ.ਐਮ. ਗਲਾਨੀ, ਮਿਸ ਤਾਨਿਆ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਨੀਲ ਕਮਲ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜਤਿਨ ਜਾਵੇਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ.

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਮੀਰ ਸੋਧੀ, ਦੇਵਾਸ਼ੀਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ, ਸ਼ਿਬਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਿਸਿਜ ਸੈਰਿਕਾ ਰਾਜੂ, ਸਮਰ ਸਿੰਘ ਕਚਵਾਹਾ, ਰਾਹੁਲ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਨੈਨ, ਕਾਰਤਿਕ ਦੇ, ਮਿਸ ਜਾਨਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮਿਸ ਸ਼੍ਰੁਤੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ.

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਆਮ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਲਿਆ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਨੰਬਰ 2454 ਦਾ 2022 ਦਾ ਮਾਮਲਾ 10.01.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ WPCR ਨੰਬਰ 686 ਦਾ 2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਨੰਬਰ 7306 ਦਾ 2022 ਦਾ ਮਾਮਲਾ, 15.09.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 468 ਦਾ 2021 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਦੋਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ.

3. 10.01.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਚਿੱਤ 226 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 'ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.') ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ (i) ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 232/2020 ਅਜਾਦ ਚੌਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਰਾਇਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ, (ii) ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 255/2020 ਕੋਟਵਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਰਾਇਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ, (iii) 27.10.2020 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 334104012000003 ਰਾਇਪੁਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅੱਗੇ ਅਤੇ (iv) 06.11.2020 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 24488049072000014 ਤਾਲਚੇਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅੰਗੁਲ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 87/2020 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 98/2020 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਜਾਦ ਚੌਕ ਪੁਲਿਸ, ਰਾਇਪੁਰ ਅਤੇ ਕੋਟਵਾਲੀ ਪੁਲਿਸ, ਰਾਇਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.ਜ਼ ਨੰਬਰ 232/2020 ਅਤੇ 255/2020 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ. ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪੀਰੀਅਡਿਕਲ ਪ੍ਰਗਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਮਾਨੀਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.

4. ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ 15.09.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੇ 14.07.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸਹੀਪਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਇਪੁਰ ਵਿੱਚ NDPS ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 98/2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 29 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 22(b), 22(c), 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ NDPS ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮਨੋਵਿਜਫ਼ਾਨਕ NDPS ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਨੇ FIRs ਨੰਬਰ 232/2020 ਅਤੇ 255/2020 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਥਿਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਖਫਾ ਹੋ ਕੇ 27.10.2020 ਅਤੇ 06.11.2020 ਦੀਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਕ ਯੋਗ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੈ, ਜੋ ਇੰਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਆਦਿ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਿਛਲੇ 36 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਟਾਈਲ ਵਿੱਚ, ਐਮ/ਐਸ ਬੁਥੇਲੋ ਟ੍ਰਾਵੇਲਸ ਵਿੱਚ ਆਰ/3, ਮਥੁਰ ਐਸਟੇਟ, ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਰੋਡ, ਕੁਰਲਾ (ਪੱਛਮ), ਮੁੰਬਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਠੇਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਓਡੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 15.10.2020 ਤੋਂ 20.10.2020 ਤੱਕ ਹੋਟਲ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਕ, ਤਾਲਚੇਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਗੁਲ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 220 ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ 20.10.2020 ਨੂੰ 13.00 ਵਜੇ, ਚਾਰ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਫੇਦ ਇਨੋਵਾ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਜਿਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਬੰਪਰ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨਿਸਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 220 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਕੇ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਇਪੁਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਬਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸੋਨੀਪਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਢਾਬੇ 'ਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੁਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਬਿਹਰਾ, ਸੁਲਤਾਨ, ਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਲੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੈੱਲ ਨੰਬਰ 8249518754 ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 21.10.2020 ਨੂੰ ਰਾਤ 12:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਰਾਇਪੁਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਲੈਪਟਾਪ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਤ ਲਾਕਅੱਪ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ 21.10.2020 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 19:15 ਵਜੇ, ਪੁਲਿਸ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯੇਸ ਮੈਥਿਊ ਜੇਨ ਨੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ 232/2020 ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ NDPS ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(b) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 255/2020 'ਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਉਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ 'ਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਬੰਧੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ NDPS ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ।

9. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਬੰਧੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

10. ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ 'ਚ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਯਣਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਓੜੀਸਾ ਰਾਜ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪੀਲ ਪੇਪਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਸਮੇਂ, ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਹਨ।

12. ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 232/ 2020 ਨੂੰ 21.10.2020 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ 19:15 ਵਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਚੌਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁਲਭ ਕੰਪਲੈਕਸ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਆਜ਼ਾਦ ਚੌਕ, ਰਾਇਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਸ਼ਰਮ ਤਿਰਾਹੇ ਕੋਲ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 9.240 ਗ੍ਰਾਮ ਕੋਕੇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਇਪੁਰ ਵਿੱਚ 21.10.2020 ਨੂੰ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰਮੋਦ ਬਹੇਰਾ, ਸੁਲਤਾਨ, ਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਲੀ ਨੇ 20.10.2020 ਨੂੰ ਹੀ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ 'ਫਰੇਮ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਛੀਨ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 20.10.2020 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 1 ਵਜੇ ਹੋਟਲ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 255/2020 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੇਸ ਸੀ।

13. ਉੱਤਰੀ ਨੰਬਰ 1-ਰਾਜ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਅਨੁਚਿਤ ਹਨ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰ ਕੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਓਡੀਸ਼ਾ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ,ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਰਾਏਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰਮਿਟ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

14. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਂਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸਲ 'ਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਬਿੰਦੂਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ 'ਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਲਈ

ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਕਸੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕੋਲ 9.240 ਗ੍ਰਾਮ ਕੋਕੇਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 21.10.2020 ਨੂੰ ਰਾਇਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸੁਲਭ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸ਼ਰਮ ਤਿਹਾਰਾ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਇਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1-ਰਾਜ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਯਾਨੀ ਕਿ 20.10.2020 ਨੂੰ ਉਸ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ 'ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰਤ ਜਾਂਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6-ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਦਾਇਰਾ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਗੰਭੀਰ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਵਾਦ, ਹਰ ਹਾਲਤ 'ਚ, ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਿਤ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6-ਰਾਜ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 0027 ਮਿਤੀ 22.01.2021 ਨੂੰ ਤਾਲਚੇਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅੰਗੁਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਕ ਹੋਟਲ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜੋ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਵਜੋਂ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਨੰਬਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਹੋਟਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਖੁਦ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਿੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਚੈੱਕ ਆਉਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਨ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਓਡੀਸ਼ਾ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਉਂ ਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਟੀਮ ਯੋਗ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਠਿਕਾਣੇ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬੇਸੁਧ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਕ ਆਦਤਨ ਅਪਰਾਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 255/ 2020 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਪਰ ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖੁਦ ਰਾਇਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਕ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਥੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

17. ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਮੇਟੀ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 571 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"70. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਤੇ 226 ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਆਪ-ਲਾਗੂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਰਟੀਕਲਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਬਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਖਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਇਹ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜਿਥੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਥੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ, ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਸਮਝ ਜਾਂਚਾਂ ਨਾਲ ਗੁਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਥਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2015) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 795 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"12. ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਬਾਦਲਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਨੂੰ ਵਿੰਡੀਕੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਖਤ-ਅਤੇ-ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਾਮਲਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤੁਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਕ ਉਚਿਤ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਇਕ ਖਰਾਬ ਜਾਂ ਪਕਸ਼ਪਾਤੀ ਜਾਂਚ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਸਾਧ

13. ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਜਾਂਚ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰ.ਐਸ. ਸੋਧੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਜਨਰਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਠੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰੇ, ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ

ਦੀ ਘਾਟ ਰਹੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਵਿਰੁੱਧ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਨ ਜੋ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਮੁਥਭੇੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, "ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਸਮੇਤ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ।"

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

14. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੈਕਸ ਸਕੈਂਡਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਬਰਤ ਚੱਟੋਰਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਸਕੈਂਡਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

15. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਪਰਖ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ, ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੀੜਤਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਲਈ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ, ਤਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18. ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਤਰਕ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਰਨਬ ਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2020) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 12 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"52. ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸਪੈਲ ਕੀਤੇ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ. ਉਹ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ) ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰੋ ਅਤੇ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ. ਅਦਾਲਤਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਹੈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਨੰ ਅਟੱਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਇੱਕ

"ਅਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ" ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ" ਅਤੇ "ਵਿੱਚ" ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਾਲਾਤ" ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਟੀਨ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਰ ਇਹ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਥਹੀਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲੱਭੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਜੋ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵਵਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਲਈ।

19. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਅਡਿੱਗ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕੇ।

20. ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਾਂ, ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 21.10.2020 ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਤੋਂ 20.10.2020 ਨੂੰ ਹੀ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਦ ਬਿਹਰਾ, ਸੁਲਤਾਨ, ਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਲੀ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਜਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17.03.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

21. ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਫੁਟੇਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉੱਡੀਸਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤੋਂ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁਣ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚੂੰਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 313 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 232/2020 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 255/2020 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਰਸ ਦਾ ਹੋਰ ਉਪਾਯ ਮਿਲੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ

ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਯ ਮਿਲੇਗਾ।

22. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਣ ਅਭਿਯੋਗ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਯ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਕੇਵਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਾਧਾ ਰਹਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁਇਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

24. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਸ਼ਾਵੀ ਸ਼ੁਕਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਵਾਲੀ ਮੋਂਗਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate